

Какво искат децата

Всеки човек иска да бъде уважаван и ценен от другите и нашите деца не правят изключение. Когато не уважаваме достатъчно и не ценим децата си, те израстват с мнението, че нещо с тях не е в ред. Не трябва да забравяме, че ние сме най-важните хора за тях и затова нашето мнение определя тяхното развитие.

Това, което искат децата – и от което имат нужда е внимание, приемане и активно родителство от наша страна.

Ето отговорите на различни деца на въпроса „Какво искате от родителите?“.

- Искам родителите ми да мислят, че съм специален;
- Искам родителите ми да са топли и дружелюбни с мен – такива, каквито са с тези, които им звънят на телефона или на вратата;
- Искам родителите ми да са по-загрижени за мен;
- Искам родителите ми да познават „онази част от мен, която никой друг не познава“;
- Искам да разговарям с родителите си за онова, което е важно за мен /и да ценят моите виждания/;
- Искам да ходя на училище с деца, с които имам нещо общо /Децата разглеждат родителите като имащи контрол върху това, защото определят мястото,на което живеят/;
- Искам да съм част от щастливо семейство;
- Искам родителите ми да са по-ведри;
- Искам родителите ми да знаят повече за чувствата, които изпитвам;
- Искам да живея в мирен свят.

***

Детето ни се развива добре, когато чувства, че е във:

Физическа безопасност – дете, което се чувства във физическа безопасност не се страхува, че ще се нарани или че някой ще му навреди. То е уверено и се научава да бъде открито и да се доверява на другите. Свободно проявява любознателността си, което му помага много в ученето.

Емоционална сигурност – детето не се страхува и смуцава. То се чувства емоционално сигурно, когато знае, че няма да го „срежат“, да го накарат да се чувства зле, че няма да му се подиграват и обиждат. Когато се чувства емоционално сигурно, то се научава да бъде грижовно и да съчувства както на себе си, така и на другите.

Познава себе си и развива здраво чувство на индивидуалност. То вярва в собствената си ценност като човешко същество. Убедено е, че заслужава похвала, но и също смята за нещо нормално да хвали и да прави комплименти на другите. Когато е сигурно в себе си, детето е открито и грижовно към другите. То поема отговорност за действията си и открито ги признава.

Принадлежи и е свързано със семейството, с приятелите си. Детето, което се чувства приемано от и свързано с другите, се чувства едновременно с това харесвано, оценявано и уважавано. То се научава да търси и да поддържа приятелствата си, да споделя и да сътрудничи с другите. Така то се учи колко важни са връзките му с другите хора и доколко то зависи от тези добре изградени отношения.

Способно – когато смята, че е добро в някои области малкото дете има желание да научи как се вършат други неща. Тъй като се чувства способно, то е готово да упорства, а не да се отказва, когато нещата станат трудни. А като опитва, преживява успехи, които го насърчават да пробва нови неща. То започва да си поставя реалистични и постижими цели, да поема инициатива.

Има разбиране за цел в живота, за него животът има смисъл. Тъй като има чувство за посока в живота /да се учи, да бъде част от семейството, да познава света около него/, то не само си поставя цели, но и упорства в тяхното постигане. Когато се изправи пред трудности, се опитва да намери различни решения. Такова дете е ведро, усмихнато, открито към близките и приятелите си и към останалите хора.

Из „За образованието и възпитанието на детето“
Румен Вълчев
Център „Отворено образование“
София 2004